

Przerób rzepaku na wysokim poziomie

Ostatnie szacunki GUS okazały się o wiele bardziej korzystne niż wstępnie zakładano.

Według Przedwzrostkowego szacunku głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych zbiory rzepaku wyniosły 1 883 tys. ton, tj. o 1,1% więcej niż w roku ubiegłym.

Powierzchnia uprawy rzepaku ozimego i jarego łącznie wyniosła ponad 0,7 mln ha i była mniejsza o ok. 13,2% od ubiegłorocznej. Powierzchnia uprawy rzepaku ozimego w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 18,3%, zwiększyła się natomiast powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku jarego o 61,2%.

Plony rzepaku i rzepiku ocenia się na 26,1dt/ha tj. o 3,7 dt/ha (o 16,5%) więcej od uzyskanych w 2011 r.

W bieżącym sezonie przerób nasion rzepaku ponownie powinien utrzymać się na poziomie powyżej krajowej produkcji dzięki wysokiemu importowi.

W sezonie 2011/12 według danych Sparks zaimportowano 560 tys. ton rzepaku, czyli 2-krotnie więcej niż sezon wcześniej przy jednoczesnym zmniejszeniu eksportu do ok. 140 tys. ton.

Agnieszka Słodowa na podst. GUS, Sparks

W numerze

- Przerób rzepaku na wysokim poziomie .....str. 1
- Szacunki COCERAL .....str. 2
- Olej rzepakowy w Krakowie .....str. 2
- LCA oleju rzepakowego .....str. 3
- Olej ze sklepu – czy na pewno wartościowy? .....str. 3
- Notowania .....str. 4

SY Kolumb

najpopularniejszy mieszaniec na rynku w 2011

SY Kolumb

syngenta.

**Polskie Stowarzyszenie
Producentów Oleju**

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express

Redakcja: Agnieszka Słodowa
Zdjęcia: własne,
www.freefoto.com

Szacunki COCERAL

W zeszłym tygodniu odbyło się w COCERAL-u posiedzenie Sekcji d/s Zbóż i Nasion Oleistych, na którym dokonano szacunku odnośnie areалу, wydajności oraz produkcji zbóż i rzepaku w krajach UE w sezonie 2012/13 r.

Zbiory rzepaku w UE-27 zostały oszacowane w wysokości 19,3 mln t, co oznacza wzrost produkcji o około 200 tys. t w porównaniu do ubiegłego roku.

W pierwszej trójce producentów znalazły się Francja (+1% r/r), Niemcy (+29% r/r) i Wielka Brytania (-10% r/r).

Polska znajduje się na 4 miejscu, jednak w porównaniu do ww krajów wciąż odnotowuje znacznie niższe plony. Krajowa wydajność jest prawie o 24% niższa od średniej 'wielkiej' trójki i o 14% w odniesieniu do średniej unijnej.

PSPO na podst. Izba Zbożowo-Paszowa

Rzepak	Areał tys. ha	Plony dt/ha	Produkcja tys. t
Francja	1.594	34,0	5.420
Niemcy	1.307	38,5	5.032
Anglia	751	33,3	2.501
EU-15	4.084	34,6	14.137
Polska	700	26,9	1.883
Czechy	365	29,3	1.069
Węgry	162	24,6	399
Bułgaria	135	20,6	278
EU-27	6.175	31,2	19.289

Olej rzepakowy w Krakowie

30 września br. na krakowskim Rynku Głównym świętowano centralne obchody Światowego Dnia Serca.

W licznie rozstawionych namiotach mieszkańcy Krakowa mogli sprawdzić poziom cholesterolu, zasięgnąć informacji na temat profilaktyki przeciwnadciężycowej, poznać zasady zdrowego odżywiania i wziąć udział w konkursach związanych z tematyką kardiologiczną. PSPO zorganizowało stoisko kampanii "Pokochaj olej rzepakowy".

Podczas akcji, w naszym namiocie można było uzyskać informacje o właściwościach oleju rzepakowego i jego wpływu na profilaktykę chorób serca.

Służyliśmy radą, wyjaśnieniami, odpowiadaliśmy na pytania dotyczące tłuszczów i informowaliśmy o korzyściach płynących ze spożywania oleju rzepakowego. Każdy chętny mógł otrzymać ładnie wydaną broszurkę informacyjną z przepisami kulinarnymi oraz bazą wiedzy o oleju rzepakowym i jego znaczeniu w diecie już od najwcześniejszych lat życia.

Dla odwiedzających stoisko dzieci przygotowaliśmy kącik rysunkowy. Podczas gdy rodzice i dziadkowie zdobywali wiedzę na temat zdrowej diety, maluchy rysowały swój ulubiony zdrowy obiad na szablonach w kształcie talerzyków.

Wszystkie rysunki zawisły w minigalerii na stoisku, a każdy młody artysta za swoje dzieło dostawał drobny upominek i żółty balon w kształcie serca z logo kampanii "Pokochaj olej rzepakowy". Balony były hitem tego dnia na krakowskim rynku i rozdaliśmy ich aż kilka tysięcy.

Miejmy nadzieję, że tak szybko jak Kraków zażółcił się od sercowych balonów, tak szybko wzrastać będzie w Polsce świadomość konieczności profilaktyki kardiologicznej.

Ewa Myśliwiec

LCA oleju rzepakowego

Komisja Europejska prowadzi obecnie projekt mający na celu opracowanie jednej, wspólnej metodologii do oceny wpływu cyklu życia różnych produktów na środowisko, tzw. – LCA (Life Cycle Assessment).

Oznacza to analizę całej drogi, jaką pokonuje dany produkt – od momentu jego produkcji, przygotowania opakowania, transportu w całym łańcuchu, poprzez zużycie go przez konsumenta, do zagospodarowania odpadów w różnych kategoriach, m. in.:

- emisja CO₂,
- zmiany klimatu,
- zużycie wody,
- powłoka ozonowa,
- toksyczność dla ludzi.

Uważa się, że przekazanie konsumentom informacji o wpływie produkcji danego produktu na środowisko umożliwi dokonanie porównań w ramach jednej grupy i spowoduje się zmianę zachowań nabywczych.

Projekt ten będzie stanowić również motywację dla przedsiębiorstw do ograniczenia wpływu produkcji na środowisko poprzez zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych i węgla, co jednocześnie przełoży się na zmniejszenie kosztów produkcji.

Rezultaty pracy Komisji mają być opublikowane w I kwartale 2013 r.

Podczas kongresu Euro Fed Lipid w Krakowie w ubiegłym tygodniu zapre-

WPŁYW NA ŚRODOWISKO

A	B	C	D	E
lepszy		średni		gorszy

Zweryfikowano przez niezależnych ekspertów na podst. czynników:

- Globalne ocieplenie – C
- Zatrucie powietrza – B
- Zużycie wody – B

zentowano częściowe porównanie oleju rzepakowego i słonecznikowego.

Okazuje się, że olej rzepakowy uzyskuje lepsze wyniki od oleju słonecznikowego pod względem zużycia wody, jednak gorsze ze względu na emisję CO₂.

Agnieszka Słodowa

Olej ze sklepu – czy na pewno wartościowy?

W wielu dyskusjach na temat tłuszczów spożywczych przewija się temat trwałości i świeżości olejów kupowanych w sklepach. Konsumentom zastanawiają się często czy olej, który wybrali jest świeży i korzystny dla ich zdrowia. Czy stojąc na półce przez kilka miesięcy zachował wszystkie właściwości deklarowane przez producentów na etykietach. I czy ten rafinowany jest aby tak samo dobry jak tłoczony na zimno. Najnowsze badania potwierdzają, że tak.

Naukowcy z Instytutu Biotechnologii i Przemysłu Rolno – Spożywczego latem 2012 roku wzięli pod lupę oleje rzepakowe dostępne na polskim rynku, by zweryfikować ich dwie zasadnicze właściwości – zawartość kwasu omega-3 oraz trwałość.

Badanie przeprowadzono przy pomocy certyfikowanej metody oznaczania składu kwasów tłuszczowych DS//PA/05 (wyd. 4 z 1.09.2010 Laboratorium Badań Żywności i Środowiska), a jego przedmio-

tem stało się 6 różnych marek olejów rzepakowych, dostępnych na polskim rynku. Do testów wykorzystano 4 oleje rafinowane oraz 2 rodzaje olejów tłoczonych na zimno. Wszystkie próbki do badań zostały kupione w sklepach, a każda miała inny termin przydatności do spożycia, co pozwoliło obiektywniej ocenić trwałość, mając do dyspozycji różne daty produkcji.

Według wyników zawartość kwasów omega-3, deklarowana przez producentów wszystkich przebadanych olejów, nie odbiega od prawdy. W olejach rafinowanych wahała się ona od 7% do 9%, natomiast w olejach tłoczonych na zimno od 8,3% do 9,2%.

Warto podkreślić tę niewielką różnicę, ponieważ obrazuje ona, że oba typy olejów są jednakowo wartościowe z punktu widzenia zdrowej diety.

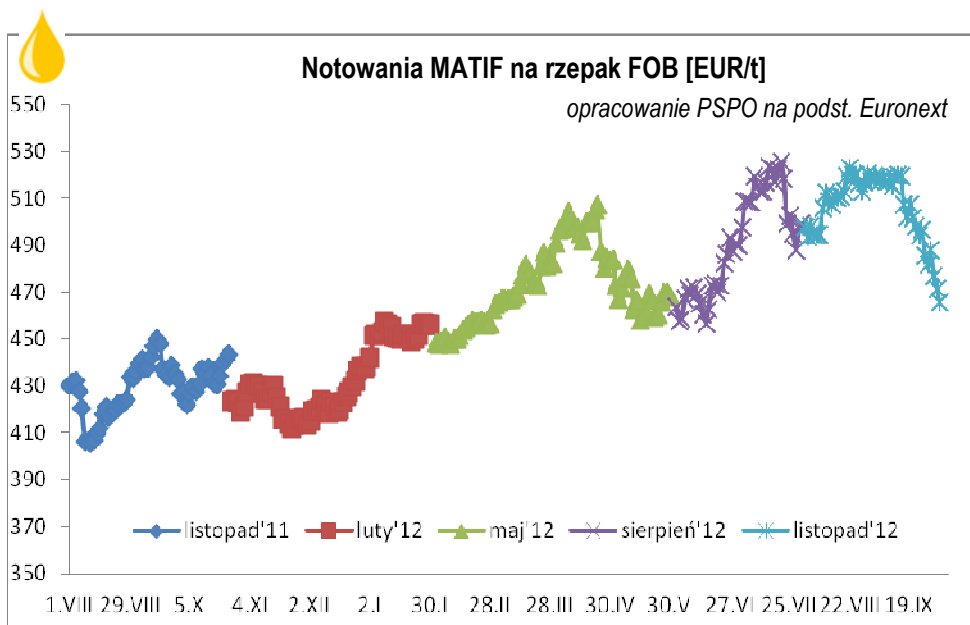
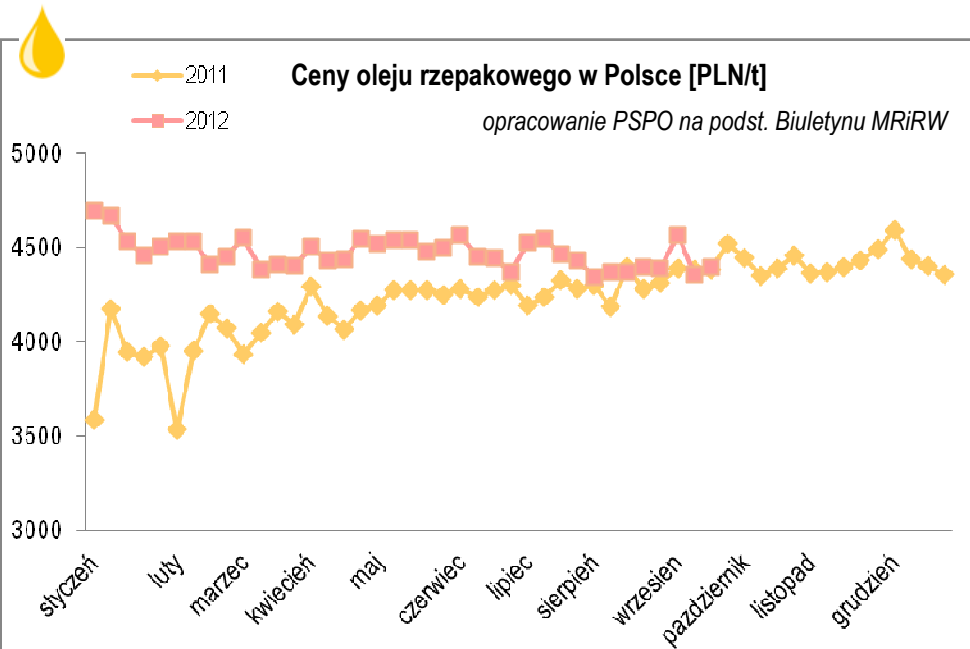
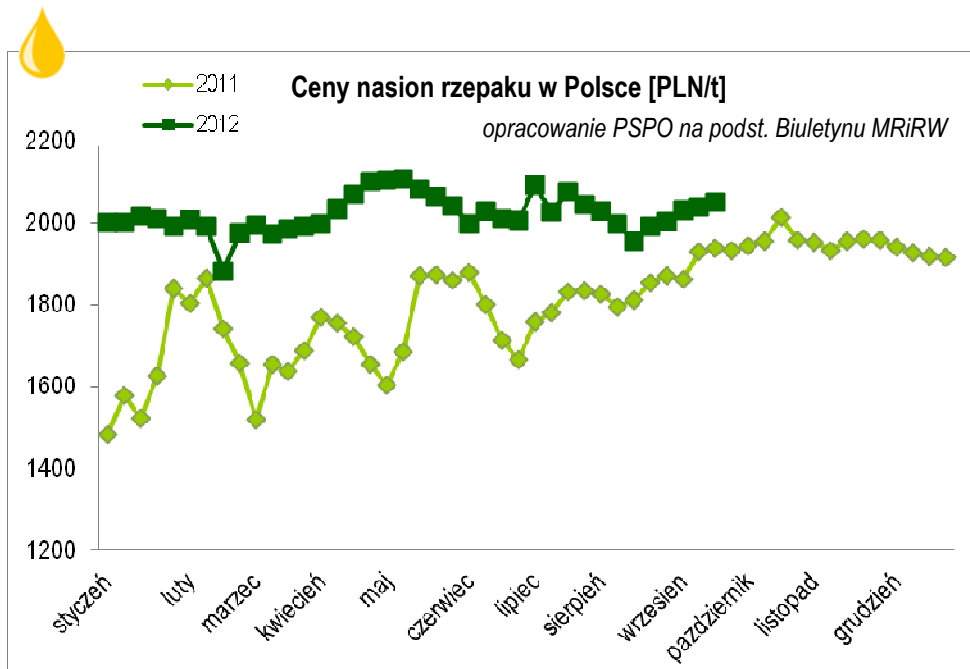
Autorzy badań dowiedli też całkowity brak wpływu długości przechowywania (mierzonej w odniesieniu do daty przyda-

tności do spożycia) na jakość oleju. Jeden z olejów użytych do analizy został przebadany niemal rok po wyprodukowaniu, pozostałe miały za sobą różny okres „pobytu” na sklepowej półce, żaden z nich jednak nie był wzięty prosto z taśmy produkcyjnej.

Ponadto wszystkie przebadane tłuszcze miały nienaruszony poziom omega-3 względem deklarowanego.

Interesujący jest fakt, że na skład kwasów tłuszczowych w olejach nie miał wpływu czas ich przechowywania. Potwierdza to znaną wysoką odporność oleju rzepakowego – komentuje wyniki badań prof. Krzysztof Krygier z warszawskiej SGGW. Potwierdza on również, że o poziomie kwasów tłuszczowych w olejach, w tym w oleju rzepakowym, decydują głównie czynniki uprawne i hodowlane oraz poziom kwasów w nasionach rzepaku.

Pokochaj olej rzepakowy

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 17 – 23 IX wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	2050	+0,4
Olej rafinowany	4398	+0,9
Śruta	1092	+2,8
Makuch	1187	-0,3

Notowania MATIF na rzepak (FOB) z dn. 3 X wg Euronext

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Listopad'12	465,75	4,1202	1918,98
Luty'13	469,00		1932,37
Maj'13	467,00		1924,13
Sierpień'13	428,00		1763,45

Notowania różne wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF paź/grudź Hamburg 6 IX	[USD/t]	653
Olej rzep. sur. FOB list/stycz Rotterdam 13 IX	[EUR/t]	998
BIO 100 PKN Orlen 4 X	[PLN/m ³] netto	4467
BIO ON PKN Orlen 4 X	[PLN/m ³] netto	4487

Średnie ogólnopolskie ceny detaliczne [PLN/l] wg e-petrol.pl

Data	B100	ON
2012-07-25	5,49	5,56
2012-08-01	5,44	5,57
2012-08-08	5,39	5,57
2012-09-05	5,64	5,70